

Χτὲς ἐτρέμαμε τὸ Σύνδεσμο. Σήμερον λιθανίζουμε τὸ Θρόνο. Δούλο! Δούλο!

*

ΜΕ τὸ ξεκαθάρισμα (τὴν ἀεκαθάρισιν δὲ) ποῦναι στὰ τρία Ὑπουργεῖα, Παιδείας, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, δὲ μέιναι καὶ τόσο ἐνθουσιασμένοι. Θέλωμε γερῶτερη τὴν μπαλταδιὰ. Θέλωμε κούτσουρο νὰ μὴ μείνει μετὰ στὰ τρία Ὑπουργεῖα, γιατί θέλωμε νὰ ποῦνε, καὶ τοὺς πιστεύουμε, πὼς καὶ ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀεκαθάρισιν τὰ κούτσουρα περισσεύουν.

Ξεκαθάρισμα αὐτὸ θὰ πῆ κι αὐτὸ εἶναι. Καθὼς κ' ἐγχείρησι εἶναι τὸ νὰ κόψεις ὅλα τὰ σάπια κομμάτια, νὰ μὴν ἀφίσαις οὔτε κλωστοῦλα σάπια στὸν ὄργανισμό πού νὰ μπορεῖ μὲ τὸν καιρὸ νὰ γενικέψαι τὴ σαπίλα. Τέλλα λέγουνται μπαλώματα προσερινὰ καὶ μὲ τὰ τέτια δὲν κρατιοῦνται πολὺ τὰ ξεχαρβαλωμένα σπῖτια. Χρειάζονται γκρέμισμα καὶ ξαναχτίσιμο.

*

ΑΥΤΗ πάλι ἡ Ἀκαδημαϊκὴ, νὰ τὴν ποῦμε, σαχπινιὰ πὼς σὰς φαίνεται; Τὸ Ὑπουργεῖο ἀνάθεσε στὶς διαφόρες Σχολὰς τοῦ Πανεπιστημίου νὰ ἐκλέξει ἢ καθεμίᾳ τῆς ἀπὸ μιὰ ἐπιτροπὴ γιὰ νὰ κρίνει ποιοὶ καθηγητῆδες εἶναι γιὰ ξεπάστρεμα. Οἱ ἄλλες Σχολὰς διαλέξαν τὴν ἐπιτροπὴ τους ἀπὸ ἱκανοὺς καὶ ἀνίκανοὺς. Ἡ Γιατρικὴ Σχολὴ ὅμως, πέρα πέρα καὶ τοὺς ἐξή τῆς ἐπιτροπῆς τῆς τοὺς πῆρε ἀπὸ κείνους ἴσια ἴσια ποῦ εἰντοῦσαν ὑποψήφιοι γιὰ ξεκαθάρισμα. Ἀποδείξη τρανὴ πὼς στὴ Γιατρικὴ Σχολὴ βράζει ἡ ἀνικανότης. Καὶ τώρα ἄς κοπιᾶσαι τὸ Ὑπουργεῖο νὰ βγάλει ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τοὺς ὅπως ἔχοντα ἱκανοὺς.

*

ΔΥΟ ἔργα μ' ἀληθινὴν ἀξίαν παίχτηκαν τὶς τελευταῖες μέρες στὰ θεατρά μας, τὸ εἶνα, ἡ «Κρήνη» τοῦ Bloems, στὸ «Βαριετὴ» καὶ τὸ ἄλλο, ἡ «Γελία κομωδία γιὰ σοβροὺς ἀνθρώπους» τοῦ Oscar Wilde, στὴ «Νέα Σκηνή». Τὸ ἔργο τοῦ Bloems παράρσε σὲ κείνους ποὺ μπαίνουνε κάπως βαθύτερα στὸ νόημα τῆς δραματικῆς τέχνης καὶ δὲ βρίσκουν τὴ τυγχίνηση στὰ σκηνικὰ μόνο πυροτεχνήματα, —καὶ ἡ φάρσα τοῦ Wilde, ποῦχει παραπλοῦ ἀγγλίζικη χρωματιὰ, ἐνθουσίασε μὲ τὴν τέχνη τῆς καὶ φαίδρευε μὲ τις ξεκαρδιστικὰς σκηνῆς τῆς ἐκείνους μονάχα ποὺ τὰ κατὰφρανε νὰ τοποθετήσουνε μὲ τὴ φαντασίαν τους κάτω στὴν πλατεῖα τοῦ θεατρου Ἐγγλέζους θεατῆς καὶ νὰ γελοῦνε μὲ τὰ γέλια τους.

Γιὰ νὰν τὴν νιώσει καλά καὶ νὰ τὴν ἀπολάψει τὴ φάρσα τοῦ Wilde Ρωμιὸς θεατῆς, πρέπει νὰ τὴν παρακολουθήσει μὲ προσοχὴ καὶ νὰ μὴν ἔχει ἀποχαλάσει τὸ γούστο του μὲ χοντροκομμένα ἄσπια.

δρεξή. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φωτίξῃ νὰ μᾶς παίρνης γιὰ τρελλοὺς πάντα.

Τώρα ποῦ εἶμαι σφίγγα, καὶ βλέπω ἀπὸ κοντὰ τοὺς πόρους τοῦ κτρινασμένου τοῦ πετασιῶ σου, μοῦ ἔρχεται ἀληθινὴ τρέλλα, μὲ τὴν ἀλήθεια. Τώρα ποῦ εἶναι πιδ ψιλοκαμωμένη ἡ μύτη μου, ἔλιγγας μοῦ ἔρχεται σὰ σὲ μυρίζω ἀπὸ κοντὰ. Τί κακὸ εἶναι τοῦτο! Τί ἀπέραντο κοιμητήριο στραγγισμένο μέσα σ' ἕνα κορμί! Γιὰ νὰ γεννηθῆς ἐσὺ καὶ νὰ κάθῃσαι μπροστά μου αὐτὴ τὴν ὥρα, ἔπρεπε νὰ τῆχουνε γεμισμένο κιθούρια ἐκεῖνο τὸ κοιμητήριο! Ἄν μπορούσες νὰ μυρίσης τὸ αἷμα σου, θὰ σ' ἐπνιγε, ἢ μυρουδιά του πρὶ νὰ προφτάξῃς νὰ πῆς κανενὸς νὰ τὸ χύσῃ. Μὰ ἡ μύτη σου, νὰ μὲ συμπαθήσης, τόσο μακριὰ δὲν πηγαίνει. Ἐτοί κ' ἡ βρωμόμυγα ποῦ ζῆ ἀπάνω στὴν κοπριά, τὴ νοστιμεύεται ἀντὶς νὰ τὴ σιχαθῆ. Πὼς νὰ τὴ σιχαθῆ, ποῦ εἶναι αἷμα τῆς καὶ ζωὴ τῆς!

Ἀγάπη μου, δὲν ἤρθαμε δὴ πέρα νὰ σὲ τρομάξουμε μ' ἀνωφέλητα λόγια. Μὴ βιάξῃς τὸ χουλιάρη σου κάτω. Δυὸ λόγια, καὶ φεύγουμε.

Τάκουσα πολλὰς φορὰς πὼς εἶσαι δυνατὸς διπλωμάτης. Τοὺς παίζεις, λέει, τοὺς Φράγκους στὰ δαχτυλάκια σου. Ἐνα πρᾶμα μονάχα, ποῦ δὲ μα-

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ

ΕΚΛΕΙΣΕ τὸν πρώτο τοῦ τόμο τοῦ «Δελτίου τῆς Λαογραφικῆς Ἑταιρείας» μὲ τὰ πλούσια περιχόμενά του. Στὸ πρώτο φυλλάδιον τοῦ Β' τόμου, ὅπου ἐξακολουθεῖ τὴν ἴδια πολύτιμη ἐπιστημονικὴν τὴν ἐργασίαν ὁ καθηγητῆς κ. Ν. Πολίτης, εἶδαμε γαλλικὰ γραμμένην μιὰ μελέτη τοῦ δικοῦ μας Γ. Σκαπελίτη (Λαθασάγκια) γιὰ τὰ Ἡθῆ καὶ Ἔθιμα τῆς Μανταγατικῆς. Τῷ καλοῦ μας συνεργάτῃ ἔχει ὁ «Νουμάς» νὰ τυπώσῃ σ' ἐρχόμενα φύλλα καὶ ἄλλα ἀπὸ τὰ μαλγκασιὰ παραμῦθια του, ρωμαϊκά ὅμως αὐτὰ γραμμένα.

ΠΕΘΑΝΕ τελευταῖα ὁ Γάλλος συγγραφεὺς Jules Renard, ἑνας ποῦ ξεχώριζε μέσα στὴ λεγεώνα τῆς φιλολογικῆς βιομηχανίας τοῦ Παρισιῦ. Κι ὁ Remy de Gourmont τοῦ ἔγραψε τὰ ἐξῆς ἐπιγραμματικά:

«Τὸν πιστεύανε γερὸ κ' εἶτανε πολὺ ἄρρωστος· τὸν πιστεύανε πλούσιον, κ' εἶτανε φτωχός· τὸν πιστεύανε καλοτυχισμένο, κ' εἶχε ἀποφασισμένα νὰ σκοτωθῆ· τὸν πιστεύανε φιλόσοφον, καὶ δὲ βαστούσε οὔτε στὴν ἐπίφραση τῆς κριτικῆς· τὸν πιστεύανε ξεσκλαβωμένο ἀπὸ τίς πολιτικὰς ματαιοδοξίας, καὶ πολεμοῦσε μὲ λύσσα γιὰ τὰ κομματικὰ τοῦ χωριοῦ του· τὸν πιστεύανε παρισιάνον, κ' εἶχε μείνει βαθιὰ χωρικός· τὸν πιστεύανε κατουραλιστῆ, κ' ἀγαποῦσε πρὸ πάντων τὸν Οὐγκώ· τὸν πιστεύανε πυρρωνιστῆ καὶ αὐτὸς διάβαζε τὸν Πασκάλ· τὸν πιστεύανε, τέλος, γελαστό καὶ αὐτὸς εἶτανε περίλυπος. Ἐτοί ἀπάνου-κάτου γνωρίζουμε τοὺς συγκαρινούς μας, ὅμως αὐτὸ δὲ μᾶς ἐμποδίζει νὰ τοὺς κρίνουμε, νὰ τοὺς ἀποδίδουμε σκοπούς, νὰ μετροῦμε τὸ πνεῦμα τους, νὰ τρυπῶνουμε στὴ σκέψη τους μέσα, νὰ χαρᾶχτηρίζουμε τὴν ψυχὴ τους.»

ΒΓΗΚΕ στὸ Παρίσι (ἐκδόση τοῦ Mercure de France, fr. 3.50), τὸ βιβλίον τοῦ Jean Moréas: Variations sur la Vie et les Livres. Περιχόμενά του: Ἡ Κυρία Λαφαγέττη, ἡ Κοιλιάδα μὲ τοὺς Λύκους, ὁ Ἐπιτάφιος τοῦ Ραμπελέ, ὁ Θάνατος κ' ἡ Φιλία, ὁ Κομωδός, Γκαῖτε καὶ Σαϊξπῆρος, ὁ Βολταῖρος κ' ἡ Τραγωδία.

ΛΕΓΟΝΤΑΣ γιὰ τὸ Μωρεά, βρίσκουμε τὸ ἀκόλουθον αὐτοεπιγράμμα στὶς πληροφορίες ποῦ ἡ Κυρία

θαίνεις νὰ παίζῃς καὶ μῆλα στὰ χέρια σου. Μπορεῖ νὰ σοῦ χρησιμέψῃ αὐτὴ ἡ γύμνασις. Μπορεῖ νὰ βρεθῆ μπροστά σου κανένα στρογγυλὸ παιχνιδάκι, καὶ τότες προφταίνεις καὶ τὸ πετάς στοῦ Βεζίρη σου τὸ κεφάλι.

Ἄκουσα καὶ πὼς ἀγαπᾶς νὰ κάνῃς πολλὰς δουλειὰς ἀπατὸς σου. Νὰ κάμῃς καὶ μιὰν ἄλλη δουλειά. Νὰ πᾶς καὶ νὰ βρῆς τίς καρδιὰς ποῦ στενάζουν, —ἔχει μέσα στὴν Πόλιν, ἐκεῖ πολλὰς δὲ θὰ βρῆς. Νὰ σύρῃς στὰ τέσσαρα πέρατα τοῦ μεγάλου σου Κράτους, τελώνιον νὰ γίνῃς καὶ νὰ μῆς στὰ βαθύτερα φυλλοκάρδια τους, καὶ νὰ μαζέψῃς τίς εὐχὰς ποῦ σοῦ δίνουν κρυφὰ ἐκεῖ μέσα.

Ὁ κακὸς ὁ κόσμος θέλει νὰ πῆ πὼς εἶσαι καὶ φοβητοῦργος. Ὅσο φοβητοῦργος κι ἂν εἶσαι, τὰ σκλαβόπουλα σὲ ξεπερνοῦν κ' ἔνοια σου. Ἐσὺ ἂ φοβάσαι τὴν μπόμπα τους, αὐτοὶ φοβοῦνται τὸν ἴσκιον σου. Ἄνισως καὶ φοβάσαι Ἀρμένηδες, δὲν ἔχω νὰ πῶ. Μὰ τὴν τέχνην τὴν ξέρεις. Τοὺς Ἀρμένηδες τοὺς δίνεις αἶμα τὴν Ἀρμενία καὶ βρίσκεις χουζούρι. Πρώτη φορὰ δὲν εἶναι ποῦ ἀναπαύσαι ἔτσι. Μαυρεβουνιώτες, Ρουμῶνες, Βουλγάροι, Σέρβοι: ὅλοι πῆραν τὸ δικὸ τους καὶ σ' ἄφησαν ἴσου. Σοῦ πῆραμε καὶ μετὰ δυὸ τρεῖς πέτρας. Μὰ τὸ πῶτερον τὸ

Salis δημοσιεύει γιὰ τὴ συνεργασία του στὸν παρισιάνικον «Μαῦρον Γάτον» ἀπὸ τὰ 1882 ὡς τὰ 1884. Μιὰ μέρα τονὲ ρώτησε ἡ Ἰδία τί ἔκανε στὴν Ἀθήνα πρὶν πάῃ στὴ Γαλλία, καὶ αὐτὸς περὶφρανα τῆς ἀποκρίθηκε:

«Κυρά μου, στὴ Γαλλία εἶμαι ποιητῆς...γιὰ τὴ δούλεψή σας, στὴν Ἑλλάδα ὅμως εἶμουν Ἀρχοντας!»

ΦΥΛΛΟΛΟΓΟΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ

[Ἡ στήλη αὐτὴ, ποῦ εἶναι ἀπαραίτητη καὶ ποῦ θὰ γίνῃ πολύτιμη γιὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀγῶνα μας, θὰ πιτύχει μόνον ἂν τὸ θελήσουν καὶ ἂ μᾶς βοηθήσουν οἱ φίλοι τοῦ «Νουμά» ποῦ ζοῦνε στὶς ἐπαρχίας καὶ στὸ ἐξωτερικόν. Ὅτι λοιπὸν τυπώνεται γιὰ τὸν ἀγῶνα μας στὶς ἐφημερίδας τοῦ τόπου τους, πρέπει οἱ φίλοι μας νὰ μᾶς τὸ στέλνουνε, γιατί ἔτσι μοναχὰ θὰ μπορούμε νὰ δίνουμε στὴ στήλη αὐτὴ ζουργραφιά πιστὴ τοῦ δρόμου ποῦ παίρνει τὸ Ζήτημά μας.]

ΕΝΑΣ τελειόφοιτος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης ἤρθε ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ βεβαίωσε τὸν κ. Κλέωνα Κουτσαβάκη τοῦ «Πύρρου» (2 Ἰουνίου, ἀριθ. 372) πὼς ὁ κ. Βαρλέντης δὲν εἶναι διόλου μαλλιαρὸς καὶ πὼς λέγοντας μαλλιαρισμὸν οἱ Πολῖτες ἐνοοῦνε «τὴν παραμόρφωσιν τῆς δημοτικῆς γλώσσης, ἢ ὁποία εἶνε τόσο καλὴ καὶ ὁμορφὴ καὶ ἀγαπητὴ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον: ἡ γλῶσσα ἔξαφνα τοῦ κ. Βαρλέντη μᾶς ἐρέσει καὶ τὴν διαβάζουμε χωρὶς καμμιὰ διαμαρτύρησιν, χωρὶς καμμιὰ ἀποστραφήν».

Ἐπειδὴ κ' ἐμεῖς διαβάζουμε χωρὶς καμμιὰ διαμαρτύρησιν καὶ ἀποστραφὴν τὴ γλῶσσαν τοῦ κ. Βαρλέντη, διαβάζουμε ὅμως μὲ πολλὴ δυσανεξία καὶ στομαχικὴ διαμαρτύρησιν «τὴν γλῶσσαν» ὅπου ἔγραψε ὁ κ. Κουτσαβάκης τὸ ἄρθρον του ἀτὶ εἶνε μαλλιαρὸς, βγάζουμε τὸ συμπέρασμα πὼς μαλλιαρὸς εἶναι ὁ κ. Κουτσαβάκης —κι ἄς κλαίει ποῦ τᾶχει!

ΣΤΗ Σμύρνη ἡ «Ἐσπερινὴ» κάνει δημοψήφισμα: «Ὁ Θρίαμβος τῆς Ἑλλην. Γλώσσης» καὶ μαζεύει γραφὰς ἐνισχυούσας αὐτὴν ἐν τῷ κατὰ τῶν μαλλιαρῶν ἄγωνι. Εἶναι ὅμως τόσο φαίδρος ὁ ἀγῶ-

Ρωμαϊκὸ εἶναι μαζί σου.

Βλέπω καὶ συνεφέρνεις. Πῆρες πάλι τὸ χουλιάρη στὸ χέρι σου. Μὴν ξεχνᾶς ὅμως πὼς ἔχουμε καὶ μερικὰς μικρούτσικες σφίγγες. Αὐτὲς θὰ βοῦζουν κάποτε γύρω στ' αὐτιά σου, καὶ κανένα, μῆτε ὁ μεγαλύτερός σου ὁ διαφεντευτῆς, δὲ θὰ μπορῆ νὰ τις πιάσῃ.

Αὐτὲς οἱ σφίγγες εἶναι ψυχῆς. Τὴν ψυχὴν δὲν τὴν πιάνεις, ὅσο φιλὰ δῖχτρα κι ἂν στήσῃς. Πρώτῃς τὸν πιδ τετραπέρατον σουβουλάτορά σου ἂν ἐπιάσῃς ποτὲ σκλάβον ποῦ νᾶχη πιασμένη καὶ τὴν ψυχὴν του, τὸ νοῦ του. Μὲ τί λογῆς ἀλυσίδες νὰ δέσῃ τὸ νοῦ, τὴν ἰδέαν; Ἄν ἡ ἰδέα ἔχει μέσα τῆς φωτιὰ καὶ μπαρούτι, τὸ πολὺ νὰ τὸ μυριστῆ ὁ φίλος καὶ νὰ κόψῃ τὸ κεφάλι ποῦ τις γεννάει. Μὰ ποῦ νὰ κόψῃ καὶ τὴν ἰδέαν! Αὐτὴ ζῆ καὶ μεγαλώνει: καὶ σκορπιέται ὡς τὸν ὀδράργυρον, καὶ πάλι μαζώνεται, καὶ πάλι σκορπιέται, καὶ τρέχει καὶ χύνεται μέσα σὲ χίλιες τρύπες ποῦ τὸ δαχτυλάκι του δὲν μπορεῖ νὰ χωρέσῃ.

Χίλιες φορὰς εἶχαν ἀφορμὴ νὰ τὴ σπουδάξουν, κ' οἱ παππούδες σου, κ' οἱ πατέρες σου, κ' ἡ ἀφεντεῖά σου ἀκόμα, τὴν τρομαρῆ τὴ δύναντη αὐτῆς τῆς μικρούτσικης σφίγγας, κ' ἀκόμα θαρρῶ πὼς δὲν τὴν